

Beslutsunderlag 14
Styrelsen 2025-04-16
Diarienummer 45/25

Handläggare: Björn Sandmark, vd
Telefon: 031-708 70 10
E-post: bjorn.sandmark@stadsteatern.goteborg.se

Remissvar: Motion av Rasmus Ragnarsson (SD) om att höja självfinansieringsgraden för Göteborgs Stadsteater AB

Förslag till beslut

I styrelsen för Göteborgs Stadsteater AB:

Styrelsen avstyrker förslaget att ändra ägardirektivet för Göteborgs Stadsteater vad gäller bolagets egenfinansiering.

Sammanfattning

Göteborgs Stadsteater AB består av Göteborgs Stadsteater, Backa Teater och Stora Teatern. De tre teatrarna har olika uppdrag och intäktsmöjligheter. Gemensamt är dock att bolagets huvudsyfte är att utveckla kulturlivet i staden och regionen genom att erbjuda scenkonst på bästa nivå. Det befintliga ägardirektivet tydliggör detta på ett utmärkt sätt och stärker även principen "armlängds avstånd" för att teatrarnas konstnärliga frihet ska kunna upprätthållas.

Eftersom Göteborgs Stadsteater AB drivs i bolagsform har bolaget möjlighet att generera eget kapital som buffert under sämre tider. Vi uppskattar ambitionen i motionen att stärka bolagets ekonomi, trygghet och allmänhetens förtroende, men historiskt sett är det svårt att öka självfinansieringsgraden för denna typ av scenkonstverksamhet, även om bolaget självklart aktivt arbetar med olika sätt att stärka egenintäkterna. Göteborgs Stadsteater AB har för övrigt den högsta soliditeten i Turism- Kultur- och Evenemangsklustret.

Det har historiskt funnits enstaka teatrar som ålagts egenfinansieringskrav på 25 % och det har starkt påverkat deras konstnärliga frihet och möjligheter att erbjuda publiken en varierad repertoar. För att inte tala om dess ökande konkurrens med det fria kulturlivet.

Bedömning ur ekonomisk dimension

En ökning av självfinansieringsgraden skulle på ett olyckligt sätt begränsa bolagets möjligheter att uppfylla ägardirektivet om bolagets uppdrag och dess konstnärliga frihet.

Sedan återstarten 2002 har bolaget byggt upp den högsta soliditeten i klustret, där även Göteborg & Co, Liseberg och GotEvent ingår. Som i alla typer av verksamheter går det upp och ner, men bolagets eget upparbetade kapital är tillräckligt stort för att täcka upp under år med kriser och intäktsminskningar av olika slag. Under de tre pandemiåren gjorde bolaget ett överskott på sju miljoner kronor, till skillnad från de flesta andra teatrar i världen.

De enstaka teatrar i Sverige som haft självfinansieringsgrad på 25 % har periodvis varit tvungna att gå över till att enbart spela lättsamma föreställningar på sina största scener, ofta med påtagliga inslag av populärmusik och underhållning, vilket är en stark begränsning av den konstnärliga friheten. I Göteborg skulle en sådan utveckling leda till ökad konkurrens och därmed problem för de fria scenerna, som Lorensbergsteatern, men även för GöteborgsOperan, som numera spelar musikaler under en stor del av spelåret.

Backa Teater, som spelar för barn och unga, är en av Europas ledande teatrar på området och får ofta inbjudningar att spela runt om i världen. Backa Teater har en självfinansiering på ca 3 %, vilket är ett resultat av att biljettpriserna inte kan vara så höga för skolorna, som utgör den största delen av Backas publik. Beläggningen är oftast mycket hög, historiskt mellan 90 och 98 % per år. Med Backa Teaters förutsättningar i åtanke är nuvarande självfinansieringskrav på 10-15 % för Backa och Stadsteatern tillsammans inte möjlig att höja.

Stora Teatern, som är en gästspelscen, har andra förutsättningar eftersom man inte gör egna produktioner, med allt vad det innebär, utan tar emot färdiga gästspel. Man hyr också ut lokalerna till olika typer av verksamheter, som tex musikproducenter, vilket berikar, men uthyrningarna ger också nödvändiga intäkter för att kunna finansiera gästspel i egen regi. Det gör att det egna spelrummet för att balansera intäkterna är större. Därför har Stora Teatern också i ägardirektivet en självförsörjningsgrad på 30 %.

Bedömning ur ekologisk dimension

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Göteborgs Stadsteater AB är stadens enda verksamhet som producerar konst för boende i Göteborg och i regionen. Konstens och kulturens betydelse i samhället är en grundpelare med samma betydelse som vård, skola och omsorg, även om detta inte alltid bekräftas i samhällsdebatten. Betydelsen för inte minst barn och unga under skoltiden går knappast att överskatta. Alla som arbetar med dessa frågor har otaliga exempel på saker som hänt som förändrat besökarnas liv på olika sätt, inte sällan för alltid. Scenkonstens betydelse kommer sannolikt också att öka i tider av digitalisering. Verkliga upplevelser tillsammans med andra i ett eget rum har en särskild betydelse när TV-serierna blir allt fler och sociala medier blir mångas enda väg att kommunicera med det omgivande samhället.

Detta gäller förstås inte minst barn och ungdomar som idag är helt uppvuxna i en mer eller mindre digital värld, men inte bara för dem, utan behovet bland vuxna att uppleva, se, analysera och förstå centrala livsfrågor och rent av livets mening inom ramen för scenkonstupplevelser är en viktig funktion som inte får underskattas i dagens samhälle.

I styrelsens tillämpning av ägardirektivet ska Stadsteatern spela klassiker, spela nyskrivet, göra verk med konstnärlig höjd och erbjuda folknöje. Att höja bolagets självfinansieringsgrad till 30 % skulle beröva bolaget möjligheten att på ett systematiskt sätt arbeta med de tre första uppdragen och i stället tvinga bolaget att fokusera på folknöje. Men inte bara det, utan också klampa in på andra aktörers mark och med skattesubventioner konkurrera med näringslivet.

Stadsteatern är i en förändringsfas just nu med såväl ny konstnärlig ledning som uppdaterade och utvecklade produktionsprocesser, för att ytterligare höja leveransen och den konstnärliga höjden. Vi kan konstatera att publiksiffrorna ökade med 25 % från 2023 till 2024. (Storsatsningen Gatsby som öppnade hösten 2024 nådde över 15 000 besökare med en beläggning på 97 %.)

Mediabevakningen har ökat betydligt, framför allt i riksmidia och under spelåret 24/25 har samtliga produktioner fått mycket positiva omdömen av kritikerna. Intresset kring teatern är starkt och ökande.

Bilagor

1. Motion av Rasmus Ragnarsson (SD) om att höja självfinansieringsgraden för Göteborgs Stadsteater AB

2025-04-09

Björn Sandmark

VD, Göteborgs Stadsteater AB

Remissutskick

Utfärdat 2025-02-26

Ärendenummer SLK-2025-00190

Handläggare

Hedwig Andrén Gustafson

Telefon: 031-368 02 33

E-post: hedwig.andren@stadshuset.goteborg.se

Nämnd-/styrelseremiss - motion

Motion av Rasmus Ragnarsson (SD) om att höja självfinansieringsgraden för Göteborgs Stadsteater AB

Remissinstanser

Bifogat ärende översänds till Göteborg & Co AB och Göteborgs Stadsteater AB.

Svar till stadsledningskontoret

Remissvaret ska ha kommit in till stadsledningskontoret@stadshuset.goteborg.se. senast 2025-05-30. Ange diarienummer 2025-00190 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Utformning av remissvar

Yttrandet ska utformas i enlighet med Göteborgs Stads [riktlinje för kommunstyrelsens remittering](#).

Yttrandet ska vara nämnd-/styrelsebehandlat och tydligt uttrycka om nämnden/styrelsen tillstyrker, avstyrker eller inte tar ställning till förslagen. Yrkanden, skiljaktiga meningar, reservationer, särskilda yttranden från nämnd- /styrelsebehandlingen ska alltid bifogas. Om ärendet avser en motion behöver den inte skickas med som bilaga.

Följande dimensioner ska alltid kommenteras:

- Ekonomiska dimensionen
- Ekologiska dimensionen
- Sociala dimensionen

Protokollsutdraget och tjänsteutlåtandet/yttrandet skickas till stadsledningskontorets förvaltningsbrevlåda.

För kommunstyrelsen

Jessica Granath

Avdelningschef Ärende och utredning

Handling 2025 nr 14

Motion av Rasmus Ragnarsson (SD) om att höja självfinansieringsgraden för Göteborgs Stadsteater AB

I oktober 2024 låg den prognosticerade självfinansieringsgraden för Göteborgs Stadsteater AB på 18 procent. Det finns betydande variationer inom bolaget där självfinansieringsgraden är lägre för Stadsteatern och Backa Teater (14 procent) och högre för Stora Teatern (31 procent). Med ett koncernbidrag på 181 miljoner kronor enligt den rödgröna budgeten för 2025 är det uppenbart att den nuvarande självfinansieringsgraden är för låg.

Göteborgs Stadsteater AB är ett helägt kommunalt bolag som fyller en viktig funktion för Göteborgs kulturliv och invånarnas tillgång till scenkonst av hög kvalitet. Samtidigt är verksamheten starkt beroende av offentliga medel för att bedrivas.

Självfinansieringsgraden, som är ett mått på förmågan att generera egna intäkter genom exempelvis biljettförsäljning, sponsring och andra kommersiella aktiviteter, är avgörande för bolagets ekonomiska stabilitet och trovärdighet.

En låg självfinansieringsgrad innebär ett stort beroende av kommunala skattemedel, vilket kan påverka allmänhetens förtroende för hur dessa medel används. Genom att höja självfinansieringsgraden till 30 procent kan Göteborgs Stadsteater AB stärka sin ekonomiska motståndskraft, förbättra effektiviteten och skapa större utrymme för utveckling och innovation.

Det finns flera skäl till att det är viktigt att stärka självfinansieringsgraden. Som ett kommunalt bolag är det viktigt att Göteborgs Stadsteater AB förvaltar sina resurser på ett sätt som inger förtroende hos invånarna. En högre självfinansieringsgrad skulle visa att bolaget aktivt arbetar för att minska sitt beroende av skattemedel.

För det andra bidrar det till ekonomisk stabilitet, i synnerhet i samband med externa kriser. En högre självfinansieringsgrad minskar bolagets sårbarhet vid ekonomiska kriser, som exempelvis pandemin eller den inflationskris som nyligen drabbat verksamheten. Minskad belastning på kommunens budget frigör resurser som kan användas för andra prioriterade områden som vård, skola och omsorg.

Dessutom skulle en ökad självförsörjningsgrad kunna bidra till större utrymme för utveckling och innovation. Med större intäkter från biljettförsäljning och andra kommersiella aktiviteter skulle bolaget kunna få större möjligheter att utveckla sin verksamhet och investera i nya projekt.

För att uppnå en självfinansieringsgrad på 30 procent behöver Göteborgs Stadsteater AB utforma och implementera en strategi med konkreta mål och en tydlig tidsplan. Strategin kan bland annat inkludera: Ökad biljettförsäljning genom en bredare och mer publikvänlig repertoar, Nya koncept och arrangemang som lockar en större publik samt Utveckling av samarbeten med sponsorer och andra aktörer.

Förslag till beslut i kommunfullmäktige:

Göteborgs Stadsteater AB får i uppdrag att utveckla och implementera en strategi för att höja självfinansieringsgraden till 30 procent, inklusive konkreta mål och en tidsplan. Uppdraget ska följas upp och återslagas till kommunstyrelsen.

Rasmus Ragnarsson (SD)